

Hladomor a päť miliárd mŕtvych. Vedci zŕatali cenu jadrovej vojny medzi USA a Ruskom

- CZ24 News | 16. srpna 2022

SVET: Jadrová vojna medzi USA a Ruskom by vyvolala globálny hladomor, ktorý by vyhladil takmer tri štvrtiny ľudstva, varuje nová štúdia.

Podľa generálneho tajomníka OSN Antónia Guterresa prichádza toto varovanie v čase, keď „ľudstvo delí od jadrového zničenia len jedno nedorozumenie, jeden chybný výpočet“.

Dôsledky totálneho rusko-amerického jadrového konfliktu by boli katastrofálne pre globálnu produkciu potravín, zistili klimatológovia z Rutgersovej univerzity v recenzovanej štúdii zverejnenej v časopise Nature Food v súvislosti s vojnou na Ukrajine. Podľa ich výpočtov by v prípade úplnej vojny medzi hlavnými jadrovými mocnosťami zomrelo od hladu viac ako päť miliárd ľudí.

„Údaje nám oznamujú jediné: musíme zabrániť tomu, aby k jadrovej vojne vôbec došlo,“ uviedol jeden z autorov, profesor Alan Robuck.

Šesť scenárov

Vedci zvažovali šesť scenárov zahrňajúcich jadrové arzenály rôznych veľkostí, päť založených na menších konfliktoch medzi Indiou a Pakistanom a jeden založený na totálnej vojne medzi USA a Ruskom.

Aj ten najmiernejší scenár by spôsobil hladomor, keď by sa celosvetová priemerná produkcia kalórií znížila za päť rokov po konflikte o sedem percent.

Pri najhoršom scenári, teda v prípade plného jadrového konfliktu, by klesla celosvetová priemerná produkcia kalórií za tri až štyri roky po ukončení bojov približne o 90 percent.

Obrovský pokles výnosov plodín by spôsobil, že by do dvoch rokov zomreli od hladu miliardy ľudí, presnejšie tri štvrtiny svetovej populácie.

Podľa vedcov by na svetových trhoch s potravinami aj pri najmiernejšom scenári – pri poklese o sedem percent – nastala najväčšia anomália, aká kedy bola zaznamenaná.

Hoci sa štúdia zamerala iba na to, koľko kalórií sa celosvetovo vyprodukuje, ľudia na svoje prežitie potrebujú aj bielkoviny a mikroživiny, a tie by boli neodvratne tiež drasticky zredukované.

Podľa Lili Xiaovej, docentky na Rutgersovej univerzite v New Jersey, by jadrová vojna mala ešte väčší vplyv na zmenu klímy.

„Ozónová vrstva by bola zničená ohrevom stratosféry, čo by viedlo k väčšiemu množstvu ultrafialového žiarenia na povrchu Zeme, a my musíme pochopiť tento vplyv na zásobovanie potravinami,“ povedala.

Počítačové simulácie ukazujú, že ohnivé búrky by uvoľnili sadze do hornej atmosféry a zakryli slnko. To by následne vyvolalo neúrodu na celom svete.

Štúdia využíva „najmodernejšie modely klímy, plodín a rybolovu na výpočet, ako by sa mohla zmeniť dostupnosť potravín vo svete pri rôznych scenároch jadrovej vojny“, cituje univerzitný portál rutgers.edu Xiaovú.

Vedci zmerali, ako by dostupnosť potravín mohla byť ovplyvnená obmedzeniami vývozu aj skutočnými zníženými výnosmi plodín, a dokonca počítali s tým, že by krajiny prepracovávali krmivo pre hospodárske zvieratá, aby ich mohli použiť na výživu ľudí.

„Dokonca aj v prípade regionálnej jadrovej vojny môžu veľké časti sveta trpieť hladomorom,“ upozorňujú vedci.

Austrálska výnimka

Zaujímavé je, že v scenári, ktorý výskumníci analyzovali, by sa v prípade plnej jadrovej vojny produkcia kalórií v jednej krajine buď zvýšila, alebo by došlo len k malému zníženiu, a to konkrétne v Austrálii.

Experti predpovedajú, že pokles úrody bude najväčnejší v krajinách strednej zemepisnej šírky, vrátane veľkých exportérov ako Rusko a USA.

Mohlo by to tiež katastrofálne narušiť globálne trhy s potravinami a spustiť kolaps v krajinách Afriky a Blízkeho východu závislých od dovozu.

Štúdia nezohľadňuje ďalšie aspekty globálneho zásobovania potravinami, ktoré by jadrová vojna ovplyvnila, vrátane dostupnosti paliva a hnojív.

Takáto vojna by tiež pravdepodobne ovplyvnila infraštruktúru na výrobu potravín, mohla by zvýšiť ultrafialové žiarenie, ktoré by ovplyvnilo produkciu potravín, a tiež viesť k rádioaktívnej kontaminácii.

Neppravdepodobný Armagedon?

Hamish de Bretton-Gordon, bývalý veliteľ chemického, biologického, rádioaktívneho a jadrového pluku britskej armády, pre Sky News novú štúdiu ocenil ako mimoriadne aktuálnu.

Upozornil však, že analýza „opisuje najhorší možný výsledok, v podstate Armagedon, keď dôjde k odpáleniu všetkých jadrových zbraní. Ten je podľa môjho názoru veľmi neppravdepodobný“.

„Nebezpečenstvo číslo jeden, ktoré v súčasnej dobe vidíme na Ukrajine, je nehoda v Záporoží alebo použitie taktickej jadrovej zbrane niektorým ruským veliteľom,“ dodal a upozornil na svoj komentár v denníku Daily Telegraph, v ktorom vyzval Britániu, aby sa lepšie pripravila na jadrovú vojnu.

„Prvý scenár by samozrejme mohol rozšíriť značné množstvo rádioaktívneho zamorenia po celom Rusku a Európe, ale nespôsobil by extrémne klimatické zmeny a neúrodu, ktoré sú podrobne popísané v tejto správe,“ poznamenal de Bretton-Gordon.

Expert tiež očakáva, že západné spravodajské služby sú schopné rýchlo zachytiť pohyb taktických jadrových zbraní, pretože ich treba prepravovať na odpalovacích zariadeniach na veľkých nákladných automobiloch.

„Rusko vie, že rakety NATO dlhého doletu by mohli tieto odpalovacie zariadenia zlikvidovať dlho predtým, než by stihli odpáliť svoje rakety,“ pripomenul bývalý veliteľ.

„Od konca studenej vojny je cítiť istá miera jadrového sebauspokojenia a táto správa a premena jadrových elektrární na Ukrajine na zbraň je jasnou pripomienkou, že jadrové zbrane a nehody môžu zmeniť náš spôsob života,“ upozornil de Bretton-Gordon.

Riešením je zákaz

Spoluautor štúdie Ian Robock zdôrazňuje, že výskumníci už majú viac než dosť informácií, aby vedeli, že jadrová vojna akejkoľvek veľkosti by vyhladila globálne potravinové systémy a zabila by pri tom miliardy ľudí

„Zákaz jadrových zbraní je jediným dlhodobým riešením. Päť rokov starú Zmluvu OSN o zákaze jadrových zbraní ratifikovalo 66 krajín, no žiadna z deviatich jadrových mocností,“ citoval profesora z Rutgersovej univerzity denník Daily Mail.

„Naša práca jasne ukazuje, že je čas, aby týchto deväť štátov počúvalo vedu a zvyšok sveta a podpísalo túto zmluvu,“ dodal Robock.

Začiatkom tohto roka iný americký tím zistil, že jadrová vojna medzi USA a Ruskom spustí „malú dobu ľadovú“ trvajúcu tisíce rokov .

V prvom mesiaci po detonácii by priemerné globálne teploty klesli asi o 10,5 stupňa Celzia – viac ako počas poslednej doby ľadovej. Tá sa skončilo pred takmer 12-tisíc rokmi a vyhynuli počas nej mamuty.

ZDROJ: Daily Mail/Pravda.sk